

MOTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny AM, A1, A2, A

A

2024

Metodika k úspěšnému zvládnutí závěrečné zkoušky pro začínající i pokročilé řidiče motocyklů všech skupin pohledem zkušených učitelů z Asociace autoškol.

Učebnici doporučujeme všem žákům, nejen z Asociace autoškol.

ASOCIACE
AUTOŠKOL

Asociace autoškol ČR je významný spolek zastupující české provozovatele autoškol a školicích středisek se zájmem prosazovat zvyšování kvality poskytovaných služeb v autoškolách, dbát na dodržování dobrých mravů v hospodářské soutěži mezi autoškolami a dbát na ochranu spotřebitelů, zejména žáků autoškol, proti poškozování jejich práv.

www.asociaceautoskol.cz

Od svého vzniku GRADA Publishing byla a také do budoucna bude průkopníkem profesionalizace nakladatelů a nakladatelské činnosti v České a Slovenské republice.

Svou roční nabídkou odborné literatury zaujímá nakladatelský dům GRADA 1. místo na českém a slovenském knižním trhu odborných publikací už od roku 1992.

www.grada.cz

Asociace autoškol ČR

MOTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny AM, A1, A2, A
2024

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401

jako svou 9244. publikaci

Grafická úprava a sazba: Martin Kužel

Počet stran: 132

Tisk: Tisk a vazba Graspo CZ, a.s., Zlín

První vydání, Praha 2024

© Grada Publishing, a.s., 2024

Spoluautor kapitoly 5. Václav Minář

Cover Design © Martin Kužel, 2024

Cover Photo © Autoškola Horázný

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-7274-0 (ePub)

ISBN 978-80-271-7273-3 (pdf)

ISBN 978-80-271-0006-4 (print)

Asociace autoškol ČR

MOTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny AM, A1, A2, A
2024

Grada Publishing

Obsah

Úvod	6
Jak pracovat s knihou	7
1. Příprava k jízdě	8
1.1 Výbava na motocykl	8
1.2 Manipulace s motocyklem	10
2. Teorie jízdy	12
2.1 Začínáme (rozdělení motocyklu dle ŘP, základy ovládání, startování, postavení na stojan)	12
2. 1. 1 Rozdělení motocyklů podle ŘP	12
2. 1. 2 Základy ovládání motocyklu	14
2. 1. 3 Startování	14
2. 1. 4 Postavení na stojan	14
2. 2. Kontrola motocyklu	15
2. 2. 1 Provozní náplně	15
2. 2. 2 Pneumatiky	16
2. 2. 3 Řetězová sada	16
2. 2. 4 Elektrická výbava a osvětlení	17
2. 2. 5 Palivová nádrž	18
2.3 Rozjezd a zastavení	19
2. 3. 1 Rozjezd	19
2. 3. 2 Zastavení	19
2.4 Řazení rychlostí	20
2. 4. 1 Řazení vyšších rychlostních stupňů	20
2. 4. 2 Řazení nižších rychlostí	20
2.5 Průjezd zatáčkou	21
2.6 Jízda křižovatkou	22
2. 6. 1 Křižovatka v obci	22
2. 6. 2 Křižovatka mimo obec	24
2. 7. 1 Ovládání skútru	25
3. Metodika pro praktickou zkoušku sk. AM, A1, A2, A dle přílohy č. 7 vyhlášky č. 167/2002 Sb.	26
3.1 Pomalé úkony	28
3.2 Rychlé úkony	32
4. Bezpečná jízda	36
4.1 Předpoklady a podmínky bezpečné jízdy	36
4.2 Stav motocyklu	36
4.3 Stav řidiče	37

5. Pravidla provozu na pozemních komunikacích	40
5.1 Zákon 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích	40
5. 1. 1 Vymezení základních pojmů	40
5. 1. 2 Povinnosti účastníků silničního provozu	42
5. 1. 3 Jízda po pozemních komunikacích	48
5. 1. 4 Jízda ve zvláštních případech	59
5. 1. 5 Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel	62
5. 1. 6 Přeprava osob a nákladu	64
5. 1. 7 Zvláštní ustanovení pro chůzi a jízdu nemotorových vozidel	66
5. 1. 8 Úprava provozu na pozemních komunikacích	68
5. 1. 9 Řidičské oprávnění a řidičský průkaz	72
5.2 Dopravní značky (vyhláška 294/2015 Sb.)	77
6. Vyšší škola jízdy	126
6.1 Nebezpečné situace a jejich řešení	126
6.2 Jak se starat o motorku	128
6. 2. 1 Před zimou	128
6.3 Vnímání, psychologie jezdce a okolí	130
6.4 Jízda v tandemu	131
6.5 Jízda ve skupině	131
Poznámky	132

Vážení žáci autoškol, začínající motorkáři,

velmi nás těší, že jste si vybrali novou publikaci z dílny Asociace Autoškol ČR k vaší přípravě k závěrečné zkoušce pro získání řidičského oprávnění skupin AM, A1, A2 a A.

V ČR se závěrečná zkouška žadatelů o řidičská oprávnění skupiny A a jejich podskupin skládá z následujících částí:

Teoretického testu z pravidel silničního provozu

(doporučujeme trénovat na www.noveotazky.cz).

Praktické jízdy s motocyklem v reálném silničním provozu, která je rozdělena na dvě části. V první části na zvláštní jízdní úkony prováděné na cvičišti a ve druhé potom samotná praktická jízda v provozu.

Asociace autoškol ČR pro vás připravila publikaci **Minimum pro žáky autoškol skupin AM, A1, A2 a A**. Tato kniha je koncipována jako ucelený přehled všech základních a potřebných informací pro získání řidičského oprávnění skupiny A a jejich podskupin **se zaměřením na začínající řidiče motocyklu**. Svojí koncepcí se jedná o unikátní publikaci na trhu pro přípravu začínajících motorkářů.

Do páté části této publikace zabývající se vybranými částmi Zákona č. 361/2000 Sb. jsme kontextově zakompono-

vali k jednotlivým ustanovením a paragrafům vybrané Nové testové otázky (viz www.noveotazky.cz) se kterými se žadatel setká u teoretického testu.

Vážení žáci autoškol, budoucí řidiči motocyklu, získání řidičského oprávnění na motocykl vyžaduje zodpovědnou, kvalitní a intenzivní přípravu. Věřím, že tato publikace vám bude dobrým pomocníkem a rádčem nejen při vaší výuce a výcviku, ale i po absolvování závěrečné zkoušky a získání řidičského průkazu. Doufám, že si tak najde čestné místo ve vaší knihovně.

Přeji vám příjemné studium, hodně úspěchů u závěrečných zkoušek a mnoho krásných okamžiků za říditky vašeho motocyklu.

Za Výkonnou radu Asociace Autoškol ČR

Ing. Martin Aujezdský

Jak pracovat s knihou

Tato publikace se zaměřuje na přípravu žáků k závěrečné zkoušce nejen z pravidel silničního provozu, ale žadatelům o řidičský průkaz jistě pomůže i při vykonání praktické části závěrečné zkoušky. V první části učebnice se žadatel o řidičské oprávnění detailně seznámí s vozidly skupiny A a může se zaměřit na tzv. kontrolu vozidla před jízdou, která je součástí každé praktické části zkoušky za účasti zkušebního komisaře přímo u výcvikového vozidla. Zároveň ukazuje možný směr při výběru vhodného vybavení pro motorkáře.

Druhou a třetí část učebnice by si měl přečíst každý žadatel o řidičské oprávnění ještě před zahájením praktického výcviku na mototrenažeru nebo cvičné ploše. Zde se žadatel podrobně obeznámí s tzv. Teorií jízdy. Ta je zaměřena na základní jízdní znalosti a dovednosti při ovládání motocyklu.

V třetí části publikace žadatel o řidičské oprávnění podrobně pozná metodiku pro praktickou zkoušku všech skupin motocyklů. Zároveň je snahou připravit žáka na praktický výcvik na motocyklu se správnými návyky pro jednotlivé jízdní situace jak na cvičné ploše, tak v běžném silničním provozu.

Teorie zásad bezpečné jízdy pro jízdu na motocyklu představí čtvrtá kapitola. Získáním kontroly nad motocyklem a dostatečnou znalostí pravidel provozu tak navede žáka eliminovat případná rizika při řízení motocyklu. www.noveotazky.cz].

Úspěch u teoretické i praktické části závěrečné zkoušky zakládá správná znalost Zákona o provozu na pozemních komunikacích č. 361/2000 Sb. Pátou kapitolu nekoncepujeme jako pouhou kopii paragrafového znění zákona, ale vypichujeme podstatná ustanovení a paragrafy s vhodným doplněním o Nové testové otázky (viz. www.noveotazky.cz).

Knihou není komplexním výukovým materiálem, slouží jako zdroj základních informací pro začínající řidiče motocyklu. Zároveň nechává prostor pro navazující témata a otázky, která je nutné doplnit o znalosti nabyté na učebně i při samotných praktických jízdách se zkušeným učitelem autoškoly.

1. Příprava k jízdě

1.1 Výbava na motocykl

Přilba

Ze zákona **povinná a nejdůležitější součást výbavy** každého motorkáře. Pád bez přilby může být i v nízké rychlosti fatální. Na výběr máme několik typů přileb. Nás se budou týkat především integrální, výklopné a otevřené. V každém případě **by měla přilba na hlavě správně sedět**. Při výběru může být trochu těsnější – časem se lehce vymačká. Nikdy by však neměla být volná, případně moc tlačit. **Přilbu vybírejte v obchodě s větším výběrem**. Samozřejmostí by měla být možnost si přilbu vyzkoušet. Přilby se totiž mohou lišit nejen samotnou velikostí, ale také tvarem, vnitřním materiálem a v neposlední řadě především kvalitou a cenou.

Integrovaná – nejvyšší bezpečnost, největší výběr, méně komfortní nasazování a sundávání.

Otevřená – vhodné především na skútr, nejvíce volnosti, skladnější než integrovaná nebo výklopná, nižší ochrana při pádu, hlučnost ve vyšších rychlostech.

Výklopná – kombinace integrovaná a otevřená helmy.

Oblečení

V dnešní době máte široký výběr oblečení na motocykl a vhodné oblečení si vybere opravdu každý na jakýkoliv stroj. Pamatujte, **že sebelepší oblečení pouze snižuje následky pádu**. Nikdy jim nedokáže plně zabránit. Zejména u nárazu do pevné překážky jsou možnosti ochrany značně omezené. **Pro začátek je vhodné zvolit textilní** oblečení vybavené chrániči v rizikových místech. V začátcích ježdění budete pochopitelně řešit cenu. Ta je u textilního oblečení obvykle nižší než u kůže, zároveň pro nás má dostatečnou úroveň ochrany v případě pádu. Další výhodou je jeho univerzálnost. Zejména motocyklové košile nebo jeansy mnohdy na první pohled nerozeznáte od obyčejných a lze v nich být pohodlně celý den. Oproti tomu kožené kombinézy nám v případě pádu sice poskytnou vyšší úroveň ochrany, ale např. na dojíždění do školy jsou nepohodlné a nepraktické.

Rukavice

V případě pádu člověk dává instinktivně ruce před sebe. Ať už tedy upadnete v jakékoliv rychlosti, vždy to odnesou ruce. **Rukavic je na trhu nepřeborné množství** a jejich výběr se bude vždy odvíjet od jejich použití. Pokud budete jezdit převážně po městě a v nízkých rychlostech, pak vám budou stačit textilní rukavice. Ty jsou skladnější a nenáročné na údržbu. Pokud se chystáte vyrazit mimo město nebo se budete pohybovat spíše rychleji, pak zvolíte kožené rukavice. **Kůže je odolnější proti prodření**, avšak potřebuje občas trochu péče.

Boty

Opomíjená součást motooblečení. Při pádu však noha často zůstane pod motocyklem. **Bota by měla vždy chránit oblast kotníku a mít pevnou špičku**. Tyto oblasti jsou v případě pádu nejvíce zranitelné. Boty opět volíme podle nejčastějšího způsobu užívání motocyklu.

Sezónní výbava

Časem zřejmě zjistíte, že jedna výbava na motocykl nestačí. **Je vhodné si pořídit oblečení, boty a rukavice jak pro jízdu za teplého počasí, tak mít i výbavu pro chladnější dny.** V jarních a podzimních dnech oceníte například pláštěnku, neboť v tomto období se rychle mění počasí.

Bezpečnost především

V poslední době **se stává hitem** mezi motorkáři použití **airbagových vest** nebo přímo bund se zabudovaným **airbagem**. Taková výbava nepatří sice k těm levným, ale **poskytuje maximální ochranu jezdce**.

1.2 Manipulace s motocyklem

Při manipulaci s motocyklem **stojíme na levé straně** motocyklu. Levou rukou držíme levé řídítko, pravou buď pravé řídítko, nebo madlo spolujezdce v zadní části motocyklu. **Motocykl by měl být vždy mírně nakloněn** na naši stranu. Druhou možností je manipulace vsedě na motocyklu. Takto lze s motocyklem bezpečně manipulovat, za předpokladu, že ze sedadla dosáhnete nohama na zem. Pokud budeme parkovat v kopci, tak parkujeme vždy směrem do kopce – když budete potřebovat couvat, tak budete couvat z kopce dolů. **Při potřebě popojet do kopce si pak můžeme pomoci motorem** a citlivou prací se spojkou (pokud ji náš motocykl má).

Continental: pneumatiky,
které na cestě **udrží i Sršně.**

2. Teorie jízdy

2.1 Začínáme (rozdělení motocyklu dle ŘP, základy ovládání, startování, postavení na stojan)

2.1.1 Rozdělení motocyklů podle ŘP

Skupina AM – minimální věk **15 let**. S touto skupinou můžete řídit dvoukolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí převyšující 25 km/h a nepřevyšující 45 km/h,

nebo tříkolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí převyšující 25 km/h a nepřevyšující 45 km/h,

a čtyřkolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km/h.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Pokud se chcete **přihlásit do autoškoly na sk. AM** před dovršením věku **15 let**, musí být na **vaší žádosti** o přijetí k výuce a výcviku **ověřen podpis** zákonného zástupce (alespoň jednoho z rodičů). Ověření provedete na poště, obecním úřadě s rozšířenou působností nebo magistrátu.

Skupina A1 – minimální věk **16 let**. S touto skupinou můžete řídit lehké motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 125 cm³, a tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW.

Skupina A2 – minimální věk **18 let**. S touto skupinou můžete řídit motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj s výkonem motoru nejvýše 35 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,2 kW/kg, které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem.

Skupina A – minimální věk **24 let**. S touto skupinou můžete řídit motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj a tříkolová motorová vozidla s výkonem převyšujícím 15 kW.

